

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto, Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katal. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 237.

V Ljubljani, v torek 16. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Luegerjeva slavnost.

Minolo nedeljo se je pokazal Dunaj v svojem prazničnem krščanskem odevu, ko je slavil nepričakovano sijajno petdesetletnico vodje dunajskih kristijanov, dr. Karola Luegerja. Velečastne so bile slavnosti oni dan in udeleževalo se jih je vse, kar na Dunaju krščansko misli in živi. Pričela se je slovesnost v votivni cerkvi s službo božjo in slavnosti primernim govorom, v katerem je vabil g. Latschka poslušalce, naj se neustrašeno s svojim voditeljem-slavljenjem zbirajo pod zastavo sv. križa, v katerem je rešitev. Slavnosten sprevod vršil se je na to iz votivne cerkve v Weiglrove dvorane v Meidling, kjer je bil banket.

Krasno so tu govorili med drugimi profesor Schlesinger, princ Liechtenstein, dr. Scheicher in dr. Lueger, ki je poveljeval krščanskosocialni program ter v zaupanju na pomoč božjo nazdravljaj na njegovo zmago.

Ob petih popoldne pričela se je ljudska veselica v Dreherjevi katarinski in nemški dvorani. Tudi tukaj je spregovoril dr. Lueger, rekoč: Morebiti je ložje stati v boju, nego sprejemati današnje čestitke. Rečem le toliko, da današnjega dne nikoli ne bom pozabil, dokler živim. Ako pregledujem navzočo družbo, zdi se mi, kakor da bi se krščanskosocialna stranka danes pregledovala in štela. Kdor je mogel priti, prišel je, komur ni bilo mogoče, on je v duhu z nami pričujoč. Taki shodi so od časa do časa potrebni, da prepričanje o moči krščanskosocialnega gibanja vpliva na posameznika ter jih vspodbuja za nadaljne borbe. Jaz sem nasproten vsaki osebni slavnosti, a tej slavnosti se nisem ustavljal, ker vem, da bo pospeševala napredovanje krščanskosocialnega gibanja. Današnji dan spričuje, da je ni stranke v Avstriji, ki bi mogla obhajati tako slavnost, kakor je obhaja danes naša krščanskosocialna stranka.

Ako popotnik pride na vrh hriba, od koder lahko gleda nazaj in naprej, obstal bo na hribu in gledal okoli sebe. Jaz bi primerjal petdeseto leto takemu hribu in zato je umestno, da pogledam nazaj na pretekla leta ter se oziram kakor mož v prihodnost. Pred seboj gledam otroško dobo, ki nič ne sluti bodočih bojev, dobo mladeniških sanjarij, ko se človek vsled idejalizma spodtakne ob vsakem kamenčku, in pričetek moške dobe, kjer se začenjajo politične borbe. Ozirajoč se na svoje politično življenje vidim pred seboj točko, kjer se kaže razpotje. Bogastvo na eni strani in časti brez truda, ako se izneverim ljudstvu, trpljenje in prava čast na drugi strani. Izvolil sem zadnjo pot, ostal sem zvest ljudstvu; nisem bogat, nimam ne imetja, ne denarja, pač pa sem bogatejši v ljubezni bolj nego oni, ki so nastopili prvo pot. Minister nisem postal, ne župan, celo dvorni svetnik ne, pač pa sem postal zagovornik avstrijskega ljudstva in nato sem ponosen. Kot tak sem močnejši nego marsikak minister, ali župan ali dvorni svetnik. Jaz poklekujem pred Bogom, nikdar pa ne pred zlatim teletom, ki je dandanes najmočnejši na svetu, jaz zaničujem tega malika in njegovo moč.

A tudi naprej treba da pogledam. Tu vidim pred seboj na potu še veliko bojno polje, kjer se obupno bori človeštvo zoper židovstvo in kapitalizem. Tu vidim, kako se kmet, obrtnik vključ v svoji marljivosti pogreza v grob med proletarijat, vidim, kako se tisoči delavcev pebajo v suženjstvo kapitalizma, kako se kuje skoro vse človeštvo v nevredne in zaničljive okove, okove denarja. V tem boju stal bom vsikdar na strani onih, ki so stiskani in tlačeni; na tej strani bom vstrajal iz ljubezni do domovine, iz ljubezni do svojega rojstnega mesta Dunaja, do svojega naroda in konečno iz ljubezni do vsega ljudstva, katerega moramo obvarovati pred suženjstvom.

Naša zastava v tem boju naj bo pravičnost za vsakega, in duh, ki naj nas navdaja, naj bo duh zvestega prijateljstva in tovarištva. Držal

sem se vedno tega, da se v sreči ne prevzamem, a tudi v nesreči ne obupam. Ako nas bi še tolikokrat odbili, moramo zopet in zopet naskakovati, dokler naposled zmagamo. Pogosto sem se osrčeval, rekoč: Lueger, bojuj se, ker potem ostaneš čvrst in zdrav.

Dan zmage napoči; jaz sicer ne vem, ali ga doživim, toda ta dan mora priti in tej zmagi jaz danes nazdravljaj.

Možu, ki nesebično, neumorno deluje za idejo krščansko socialno, ki je sicer velik prijatelj in zagovornik pravice svojega naroda, a ob enem tudi zagovornik teptanih slovanskih narodov, možu, komur je geslo: Pravičnost za vsakega, takemu možu tudi od naše strani: Čast in priznanje!

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. oktobra.

Celjska gimnazija. „Neue Freie Presse“ je bila minoli teden objavila novico, da so levičarji imeli neko posvetovanje in sklenili, da glasujejo pri letošnji budgetni razpravi proti potrebščini za slovensko gimnazijo v Celju, ki bode postavljena v proračun. Če bi pa le bila ta postavka vsprejeta, levičarji zaradi tega še ne izstopijo iz koalicije. Vodstvo levičarskega kluba je dementovalo, da se ni nič o tej stvari posvetoval klub. Vzlic temu je pa menda le resnica, da je bil mej levičarji o tem razgovor in je pri tem razgovoru tudi bil minister Madejski. Bil je pa le nekak svoboden posvet, pri katerem so se levičarji faksično izrekli v omenjenem smislu. Kakor sedaj razmere stoje, je stvar odvisna od Poljakov; kakor bodo glasovali Poljaki, tak bode izid.

Koalicija. Konservativni poslanec dr. Ebenhoch je v svojem glasilu pojasnil, da se koalicija ne sme tako razumevati, kakor bi koalicijske stranke bile se zavezale, da bodo druga drugi varovali politično posest, temveč morejo braniti le pravice tistih stanov, ki kaj imajo proti nemaničem. Po Taaffejevi volilni reformi bi bile prišle v nevarnost

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

L.

11. dne januarija (1822. l.) proti devetim dopoludne prišel je Tremerello k meni in mi rekel razburjen: »Ali veste, da je na otoku Št. Mihaelja Muranskega, tu blizu Benedk ječa, v kateri je več kot sto karbonarijev?«

»Povedali ste mi to vže večkrat. «No . . . kaj pa hočete? . . . Govorite! Ali jih je kaj obsojenih?«

»Da.«

»Kedo pa?«

»Ne vem.«

»Pa vender ne ubogi Maroncelli?«

»Ah gospod! ne vem, ne vem, kdo da je!« In odšel je potr, gledaje me žalostno in usmiljeno.

Malo pozneje prišel je ječar, spremljala sta ga dva čuvaja in človek, katerega nisem videl prej nikdar. Ječar zdel se mi je zmešan. Ptujec začel je:

»Gospod, sodišče je zapovedalo, da pojdete z mano.«

»Dobro,« dejal sem, »kedo pa ste Vi?«

»Jaz sem ječar Št. Miheljski, kamor Vas moramo odvesti.«

Ječar svinčenic oddal mu je moje denarje, koje je imel v rokah. Prosil sem in dovoljeno mi je bilo, da sem obdaroval čuvaja. Pospravil sem svoje reči, vzal sv. pismo v roke in odšel. Ko smo šli po neskončnih onih stopnicah, stisnil mi je Tremerello skrivaj roko: Zdelo se mi je, kakor bi mi hotel reči: »Revež, ti si izgubljen!«

Prišli smo ven skozi vrata, ki so peljala na laguno; tu je bil čoln z dvema čuvajema novega ječarja.

Stopil sem v čoln in obhajali so me nasprotujoči si občutki: nekaka nevolja, da moram zapustiti svinčenice, kjer sem mnogo pretrpel, kjer sem ljubil vse in kjer so mene ljubili vsi; veselje da sem zopet čez toliko časa zaprtije na svežem zraku, da vidim nebo in mesto in vode, brez onih prokletih mrež; spomin na čoln, ki me je v času preteklem vozil po istej laguni in čolnov Komskega in Velicega jezera in ladije padske in

rodanske in senjske! . . . O srečna leta pretekla! Kedo na svetu je bil srečnejši kot jaz?

Najboljši stariši so me rodili, vzgojen nisem bil v revščini, bil sem v sredi mej bogastvom in revščino, in tako sem spoznal dva stanu: položaj, kateri smatram jaz najpripravnejšim v vzgojevanje človeškega srca: po najslajših otročjih letih domače izreje šel sem bil v Lijon k staremu bratranču maternemu, ki je bil zelo bogat, a tudi vreden svojega bogastva, kjer sem okušal vse, kar more imeti vrednosti za srce, ki je potrebno ljubkosti in ljubezni, v prvej svojej mladosti; od tam vrnil sem se na Lasko in prebival v Milanu s stariši, nadaljeval sem tam učenje svoje, vdal se družbi in knjigam, našel sem samih izvrstnih prijateljev in laskave pohvale, Monti in Foscolo, ako prav med sabo nasprotnika, oba sta mi bila enako naklonjena. Ljubil sem družega bolj; in tak jeznorit človek, ki je s svojo osornostjo toliko ljudi pripravil, da so ga sovražili, bil je proti meni sama ljubeznjivost in srčnost, jaz pa sem ga čislal iz polnega srca. Tudi drugi književniki na glasu so me ljubili, kakor sem jih ljubil i jaz. Nikaka zavist, nikako opravljanje me ni zadelo, ali pa le od zloglasnih ljudi, ki mi niso mogli

koristi kmetijstva posestnikov in obrtnikov. Borba mej liberalci in konservativci pa bode še vedno dalje trajala. Konservativci bodo se vedno dalje pobijali liberalizem. Liberalni listi pa s tako razlago koalicije niso prav zadovoljni. Vidi se, da imajo člani koalicije o njej jako različne pojme. Zaradi tega smemo biti prepričani, da se dolgo ne bode obdržala ta umetna tvorba. Sedanje državnozbornske volilne dobe koalicija ne bode preživela.

Razmere na Ogerskem. Pričakovati je, da bode vlada predložila odobrene cerkvene predloge sankciji, predno prideta odklonjeni zopet v gospodski zbornici na vrsto. To bode pa gotovo slabo vplivalo na gospodsko zbornico, ako prve predloge dobé sankcijo. Mnogi člani gospodske zbornice so jako nezanesljivi. Vlada bode pa sankcioniran predlog porabila za nekaj dokaz, da krona želi, da se vse njene predloge vsprejmó. V tem slučaju se je pa bati, da se mnogi magnati, ki so sedaj glasovali proti vladnim predlogom, ne bodo v drugič upali, in jih ne bode k glasovanju. Nekateri bodo pa prišli k seji in glasovali za vlado, dočim jih v prvič ni bilo pri seji.

Rusija in Bolgarija. Nedavno so bili ruski listi raztrosili novico, da Bolgarija hoče prodati Angležem kosti v zadnji ruskoturški vojski palih vojakov, da se bodo porabile za gnoj. Ta novica je bila sveda izmišljena. Ta novica je pa imela le namen, prebivalstvo za to pridobiti, da se kosti ruskih vojakov prepeljejo v Rusijo. Sedaj se v Rusiji v ta namen že nabirajo denarji. Ruski listi seveda sedaj grozno pišejo proti Bolgarom, da dokažejo, da ne kaže puščati kostij ruskih vojakov v nevhvaležni osvobojeni deželi. Kostí se prenesó v Sebastopolj, kjer se z nova pokopljejo.

Ruski carjevič. Ker je ruski car nevarno bolen, je naravno, da se oči vseh obračajo sedaj na carjeviča. Govori se, da je carjevič vse drugačnih nazorov, kakor je oče njegov. On občuje največ z možmi, ki so znani kot zapadnjaki. Dosedaj ni mogel na politiko dosti vplivati, ker je car neprijatelj mož. Zagovarjal je pa pri raznih priložnostih važne svobodnostne naprave, mej drugimi avtonomijo kmetijskih občin. Carjevič je velik prijatelj angleškega slovstva in angleškega modroslovja. Leta 1891 je podpiral močno stradajoče. Govori se, da je carjevič tisti brezimeni dobrotnik, ki je bil poslal grofu Levu Tolstemu 50.000 rubljev, da je organizoval ljudske kuhinje, kjer so stradajoči dobivali jesti. Carjevič se je potegoval tudi za grajenje sibirske železnice. Pričakuje se, da bode vladal v duhu Aleksandra I. ali Aleksandra II., ko pride na prestol.

Koreja. Kaj bode s Korejo, s tem si sedaj belijo glave nekateri diplomatje. Angleži so hoteli pripraviti evropske velevlasti in Zjedinjene države da bi posredovale v tej stvari, ali nobena ni marala za Angleže iti po kostanj v ogenj. Govori se, da bodo Japonci uredili razmere na Koreji na način, kakor so jih Angleži v Egiptu. Da ne bodo druge države se izpodtikale, si Japonci Koreje ne prisvojé, temveč bodo imeli le čndi svoje vojake. Korejski kralj bode od njih po imenu neodvisen, kakor je egiptski podkralj, samo storiti bode moral kar bodo Japonci hoteli. Morda ostane tudi še kitajska nadoblast na Koreji, kakor je turška nad Egiptom, se-

skodovati. Ke je bilo propalo italijansko kraljestvo preselil se je bil mogoče z ostalo rodbino v Torin, jaz pa sem odlašal sniti se zopet s tako milimi mi osobami, sklenil sem ostati v Milanu, kjer me je obdajala taka sreča, da se nisem mogel odločiti ostaviti jo.

Mej drugimi kaj izvrstnimi prijatelji bili so posebno trije jako dragi mojemu srcu: Peter Borsieri, msgr. Ljudevit de Breme in grof Ljudevit Porro Lambertenghi. Tem se je pozneje bil pridružil se grof Federigo Confalonieri. Postal sem odgojitelj dveh Porrovih dečkov, bil sem jima pravi oče, njihovemu očetu pa pravi brat. V tej hiši zbirali so se olikanci ne le celega mesta, ampak tudi mnogo imenitnih potnikov. Tam sem spoznal gospo Stael, Schlegelja, Davisa, Byrona, Hobbseja, Bronghama in mnogo drugih imenitnih mož iz vseh strani Evrope. Oh, koliko veselja, koliko vzpodbud, blaziti si srce v družbi zaslužnih veljakov! Da, bil sem srečen! ne bil bi zamenjal svojega življenja z življenjem kraljevskim. In priti iz tacega prijetnega življenja v mreže, hoditi iz ječe v ječo, da se konečno pogine na vislicah ali pa v zaporu! To boli! (Dalje sledi.)

veda le na papirju. Japonski diplomatje so se, kakor je videti, popolnoma naučili od evropskih, kako je treba postopati v tacih slučajih in spoznali, da za dočča faktična posest, če tudi na papirju ni pripoznana.

Cerkveni letopis.

Beseda o vravnavi kongruae.

Z Dolenjskega, 14. oktobra.

V št. 19. z dne 10. oktobra t. l. prinesel je naš dunajski stanovski list „Correspondenz-Blatt für den österreichischen Clerus“ načrt peticije za definitivno vravnavo kongruae, ker znano je, da že blizu jeden decenij živimo v provizoriju. Ako ima vsak provizorij več ali manj pomanjkljivost, velja to o začasnem vrejenju kongruae iz leta 1885 še posebno, kar se da sklepati že iz premnogih zadevnih pritožb in pravn, s katerimi so upravne instance opraviti imele od takrat do današnjega dne. Videti je zato, da visoka c. kr. vlada sama želi stvar konečno v red spraviti, kar se da povzeti iz nedavnih besedij baš sedanjega gospoda naučnega ministra, da namerava namreč temeljito spremembo celotnega zakona o kongruai.

Konečna vravnava v tej zadevi zaželena mora biti gotovo kakor pri dušnih pastirjih v vinorodnih krajih, kjer je usahnil glavni vir revenij vsled „floksera“, tako i pri drugih, kateri se bojevati imajo zopet z drugačnimi nadlogami. Saj je sploh znano, kako je izročeno nam ljudstvo obubožalo že vsepovsodi. Znano je pa tudi, kam se ubožec najraje zateče, kako v sili na naše vrata trka jo celó taki, ki so v boljših dneh nam hrbet obračali.

Toda ne samo navadni „praesta quaesumus“ obrača zaupljivo oči na nas, nego zahteva dandanes od nas še mnogo več javnost, „bonum commune“, t. j. raznovrstne patrijotične in humanitarne, verske in cerkvene, in rodoljubne naprave. O takovih naborih znalo se je pred leti še malo, a dandanes ti jedna pošta donese po več tacih prošenj o javnih potrebah. To zaupanje, ki se na našo požrtvovalnost stavi vsestransko, je gotovo častno za naš stan. Bog večni pa daj, da bi vselej zmožni bili gmotno, opravičiti to zaupanje. In mogóte nam bode, ako se konečno nam že vredi stanu primerna kompetenca.

Leta 1885 bila je res kongrua vrejena, toda le začasno. Najmanjši stanu primerni reveniji dalo se je ime „kompetenca“, t. j., kar gre vsled utemeljvalnega poročila slehernemu dušnemu pastirju neprikrajšano. Toda koliko priščipov je prišlo čez to! Omeni naj se le dohodninski davek, ki znaša pri kongruai čez 600 glđ. nad 3 do 4 odstotke z dokladami. Tako skrajšana kongrua ne doseže več niti one male kompetence, ki je skoraj ironija v primeri z zahtevami na naš stan. Hvalevredno je torej, da je naš gori navedeni stanovski list stopil na čelo akciji za definitivno vravnavo v tej zadevi ter da pozivlja, naj se v kratkem (v 10 dneh) mu pripošljejo k načrtu peticije pritrdila, eventuelno izrekó želje in pritežnosti, ki imajo še dostaviti se peticiji, in ki imajo potem poleg dosedanjega provizorija služiti kot substrat pri konečni primernejši vredbi kongruae. Naj bi se ne preslišal rečeni poziv in naj bi zlasti i confratres juniores priglasili nemudoma svoje pritrdila k načrtu peticije prečastitim dekanijским uradom, od koder se bode gotovo drage volje dalje poročalo.

K temu je i čas sedaj najbolj primeren, ko se naš državni zbor ima v prvi vrsti pečati z vredbo notranjih gospodarskih razmer. Ad aures delegatorum nostrorum po naj bode, da stvari ne izpusté izpred oči v prihodnji budgetni razpravi v državnem zboru. V ustavnem življenju je vsepovsodi navada, da se interesenti v svoji zadevi sami najprvo oglasijo, torej tudi nam velja: „Vigilantibus jura“.

B.

Slovstvo.

Boj proti klerikalizmu. Drobná perspektiva moderní společnosti. Přednesl v „Politickém klubu katolických dělníků pro Čechy“. Rudolf Vrba. V Praze 1895. — Kdor se hoče seznaniti s surovostmi češkega liberalizma, naj si naroči to 107 strani broječo knjižico, v kateri sloveči pisatelj v svojem krepkem slogu opisuje, kakšno orožje se uporablja na Češkem proti duhovništvu in njegovim prijateljem. Za danes knjižico samo naznanjamo in jo najtopleje priporočamo svojim češčine veščim bralcem, kakor tudi vsa druga dela imenovanega pisatelja, n. pr.: „Povaha moderního kapitalu“ (cena 1 glđ.), „Hřichy

společnosti“ (30 kr.), „Socialně demokratická společnost“ (1 glđ. 20 kr.) Najložje se naročé z naslovom: R. Vrba, Průhonice, pri Pragi.

Slovenske knjižnice, katero vreuje in izdaja Andr. Gaberšek v Gorici, je izšel 27. snopič, objavljajoč povest „Preskušnja in rešitev“ ali „Doma najbolje“, češki spisal Čekal, poslov. Simon Gregorčič ml.

Iz mestnega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 13. okt.

(Konec.)

Pri prvi točki, da naj mestni zbor naroči stavbenemu uradu, da naj napravi nekaj načrt in proračun kanalov, katere bi bilo potrebno graditi, je gospod Hrasky ponovil svoj predlog, slikajoč, kako lepe načrte bi dobili, ako se konkurs razpiše, in da bi denar, ki bi ga izdali se kmalu povrnil, ker bi se kanali racionalneje delali. Gospodje poročevalec, župan in Velkavrh so se izrekli proti temu predlogu, ki bi le stroške napravjal.

Zbor je predlog zavrgel, ker niti predlagatelj ni vedel povedati, koliko bi stvar stala in je le govoril o nekih stalnih tarifih za taka dela, ki so pa po izreku gospoda župana jako visoki.

Nadalje se je sklenilo, da naj se proučuje vprašanje, bi li ne kazalo pri Gruberjevem kanalu napraviti neke zatvornice, da bi se ob majhni vodi manj vode pustilo po tem kanalu, da bi potem v mestu istoki kanalov bili vedno pod vodo. Ta predlog se je vsprejel, da si so mnogi gospodje mislili, da ne bode vspeha, ker se odbor za osuševanje močvirja že protivi, če se kak kol v Ljubljano zabije.

Zbor je nadalje sklenil, da naj magistrat pospešuje grajenje betonskih grebeničnih jam, in se nakupi aparat za izpraznjevanje takih jam s parom. Fekalije iz mesta naj bi se pa občno odpravljale v trdnih sodih po mestnih organih. Le posestnikom zemljišč ob periferiji bo se dovolilo fekalije izvažati samim na lastna zemljišča.

Gospod Trček je želel, da bi se tudi hišnim posestnikom v sredi mesta dovolilo fekalije voziti v lastnih dobrih sodih, če imajo posestva, ali to se je odklonilo. Takim posestnikom bodo mestni organi proti primerni odškodnini odvažali fekalije na njih polje.

Končno se je naročilo magistratu naj strogo pazi na to, da se mej hišami napravijo pokriti odvajalni kanali. Ker je bilo že pozno, se je javna seja zaključila in daljne stvari odložile za prihodnjo sejo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. oktobra.

(Presvetli cesar) podaril je oo. minoritom v Ptuj za popravo ondodne samostanske in župnijske cerkve svetega Petra in Pavla iz svoje zasebne blagajne 100 glđ.

(Volitve na Notranjskem.) Iz Planine se nam danes brzojavno sporoča: Z večino 13 glasov izvoljenih je bilo vseh 7 volilnih mož konservativne stranke. Udeležba je bila ogromna. Veselje po dobljeni zmagi med našimi možmi veliko. Živela katoliško narodna ideja.

(Za dijaško kuhinjo v Kranju) doposlal je odboru g. Peter Majdič iz Celja svoto 100 kron, za kar mu bode v imenu ubožnih dijakov izrečena prisrčna hvala!

(Volitve volilnih mož) vršile so se včeraj v Rovtahn nad Logatecem in so izpale, kakor se nam javlja, za konservativno stranko ugodno.

(Okrajna nova cesta Rovte-Žiri) je do zdaj že v toliko dodelane, da se te dni posipa z gramozom. Prihodnjo pomlad bode napominana cesta do cela dodelana in za tem takoj izročena prometu.

(Ljudska šola za silo) ustanovi se letos v Zaplani nad Vrhniko. Pouk bo oskrboval ondodni farni upravitelj č. g. Jos. Seigerschmidt. Z ustanovitvijo te šole bode ondodnemu kraju zelo ustrezno in nujni potrebi odpomagano.

(Dalmatinske novice.) Umrovljen je ravnatelj zaderskega gimnazija Niko Nikolić, radi slabega zdravja. Gimnazijska profesorja Brunelli in Tilgner sta premeščena prvi v Koper, drugi v Pulj. — Umrl je v Zadru nagle smrti gvardijan kapucinskega samostana o. Basian, doma iz Basana v Italiji. Doživel je 79 let, od revnih in bogatih jednako spoštovan in čislán. — Sv. zbor za obrede je izdal po-

sebne resolucije, tiče se porabe slovenskega jezika v službi božji. 1. V liturgijskih obredih se sme rabiti staroslovenski le tam, kjer je postavno v navadi, nikdar pa ne domači jezik. (Lingua moderna). 2. Mašo peti deloma v latinskem, deloma v staroslovenskem jeziku je prepovedano; dopuščeno pa je, da se tam, kjer je staroslovenski jezik postavno v navadi, poje sv. evangelij v latinskem in staroslovenskem jeziku. 3. Mašniki, ki imajo pravico maševati in brati hore v staroslov. jeziku, morajo v istih krajih, kjer je latinski jezik v navadi, v latinskem jeziku maševati in hore v lat. jeziku brati. Isto velja za mašnike, ki sicer mašujejo v lat. jeziku, če so v službi v onih krajih, kjer je v navadi staroslovenski jezik.

(Poštenost italijanskega časopisja) Puljski list „Il giovine pensiero“, ki je provzročil demisijo večine deželne odbora isterskega, do dandanes še niti črhnil ni v razjasnitev svojih napadov na deželne odbornike. Sami italijanski časopisi konstatujejo takšno postopanje kot nečastno. Na to pa so oni dobro navajeni.

(Proti občini pomjanski), ki se nahaja v koperskem okraju in po kateri želijo koparska gospoda, čitati je v italijanskih časopisih neopravičene napade javljajoče svetu, da je občina, odkar v slovenskih rokah, popolnoma uničena, nočejo pa priznati, da je bila pod njihovo upravo še na nižji stopinji in da sedanje županstvo mora plačevati dolg prejšnjih let, ko so še koparska gospoda z občino upravljali. Da, oni vidijo v slovenskih očeh pezdirc, mejtem ko v svojih ne vidijo bruna.

(Dolenjske toplice — na prodaj.) Dne 1. januarja 1895. l. prodajale se bodo toplice pri Novem Mestu s kopalniščem in zdraviliščem ter k tem pripadajočim zemljiščem i. dr. ponudbenim potom. Dotične ponudbe doposlati so na knežji gozdarski urad v Soteski do dne 1. decembra letos, kjer se izvedo tudi pogoji in druge podrobnosti.

(Razpuščeni društvi.) O. kr. namestništvo za Primorsko razpustilo je katoliško poljedelsko društvo za Rovinj in okolico, ker je prestopilo svoj delokrog; ista usoda je doletela tudi knjižnico „Algarotti“ v Krku.

(Letošnji cikviti) Jeli so se pretekli dni donášati na trg ter se prodajajo šop po 15 do 18 kr. Da je barje tudi letos dobro zasedeno po ljubljanskih „ciparjih“, nam še omeniti ni treba. Ipak je cikvot — „velicih“ kot „malih“ — napram prejšnjim letom, letos dokaj manj.

(Cvetoča jablana.) Iz Rovt nad Logatcem prešli smo včeraj svež cvet s perjem, utrgan z jablane, cvetoče na vrtu ondotnega posestnika in poštarja g. Ivana Mazija.

(Nevarnega tatu) vjeli so pretekli petek v jutro v Trstu; ime mu je Janez Golob, doma z Goriškega, 35 let star, ki je ušel v Celovcu iz zavora in pri begu ranil jednega žandarma. Imenovani je baje isti, ki je pretekli teden ranil na Brezovcu tudi jednega ljubljanskega redarja, ko ga je hotel aretovati. Pri Golobu so našli 35 gold. denarja in tri zlate prstane.

(Vreme.) Včeraj predpoludne imeli smo v Ljubljani močan naliv s sodro, vmes pa se je bliskalo in gromelo, dočim je po planinah palo dokaj svežega snega, zvečer pobelil je sneg tudi v Ljubljani.

Društva.

(Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaju) poslal je gosp. Šesek, pravnik na Dunaju, dvainšestdeset goldinarjev 50 kr., katero svoto so darovali novomeški rodoljubi: Gosp. Matija Ausenik, posestnik, 50 kr.; gosp. Avgust Beše, poštni upravitelj, 50 kr.; v. g. Benkovič, mestni vikarij, 1 gld.; g. Bergman, lekarnar in posestnik, 1 gld.; gospa Brunner Fani, posestnica, 1 gld.; g. N. Cindro, farmacevt, 50 kr.; g. dr. Peter Defranceschi, primarij bolnice usm. brat., 3 gld.; g. dr. Franc Detela, gim. ravnatelj, 1 gld.; g. Raimund Doležalek, sodni pristav, 50 kr.; g. Ivan Fon, gimn. profesor, 1 gld.; v. g. Rihard Frank, kanonik, 1 gld.; g. Henrik Frankovič, sodni pristav 2 gld.; g. dr. Karol Gestrin, sodni svetovalec, 1 gld.; g. dr. Gerdešič, okrožne sodnije predsednik 5 gld.; g. dr. Grossmann, koncipijent odvetn., 50 kr.; g. dr. Silvin Hrašovec, sodni avskultant, 50 kr.; v. g. Ladislav Hrovat, umirov. gimn. prof., 50 kr.; gosp. Anton Jarc, trgovec in posestnik, 1 gld.; g. France Jeraj, gimn. profesor, 1 gld.; g. Anton Kastelic, star. posestnik, 50 kr.; g. Anton Kos, posestnik in gostilničar, 1 gld.; g. Fran Kovač, posestnik in gostilničar, 1 gld.; gospod. Ana Majar, upraviteljica, 50 kr.; g. Majzelj, posestnik in gostilničar (Bela cerkev), 50 kr.; v. g. dr. Josip Marinko, gimn. profesor, in katehet, 2 gld.; g. Martin Mohar, posestnik, 1 gld.; neimenovan gospod 1 gld.; g. Alfons Oblak,

mlajš., trgovec, 50 kr., g. Adolf Pausar, mlajš. trgovec, 1 gld.; g. Adolf Pausar, starejš., trgovec gld.; g. Pavček, posestnik, 1 gld.; g. Franc Perko, župan in trgovec, 1 gld.; g. Ivan Poljanec, gimn. profesor, 1 gld.; g. dr. Albin Poznik, notar, 1 gld.; v. g. Franc Povše, kanonik, 1 gld.; v. g. M. Poljak, župni upravitelj (Št. Mihelj), 50 kr.; gospa Marija Rozina, posestnica, 1 gld.; g. Karol Rozman, posestnik in gostilničar, 1 gld.; gospa Ruprecht, lekarnarja soproga (Trebno), 50 kr.; g. Sidel, posestnik in trgovec, 1 gld.; g. Otmar Skale, živinozdravnik, 1 gld.; gospa Sofija Skedl, odvetnikova vdova, 2 gld.; gosp. Simon pl. Sladovič, lekarnar, 1 gld.; g. dr. Schegula, odvetnik, 5 gld.; g. dr. Karol Sauc, odvetnik, 5 gld.; g. Tomažič, poštni upravitelj, 1 gld.; g. Ivan Trdina, umir. gimn. prof., 50 kr.; g. Vaclav Tuček, posestnik in gostilničar, 1 gld.; g. Umek Okiški, posestnik, 1 gld.; v. g. Peter Urh, inful. prošt, 1 gld.; g. Vrtačič, načelnik mestne garde, 1 gld.; g. Zavrl, šolski voditelj (Stopiče), 1 gld.; v. g. Anton Zgur, župnik (Bela cerkev), 50 kr.; Bog plati! Dalje darove sprejema v. g. dr. Franc Sedej, c. kr. dvorni kapelan in ravnatelj v Augustineju na Dunaju I. Augustinerstrasse 7.

(Slavnostna beseda.) Vabilo k slavnostni besedi, katero priredi katoliško-politično in gosp. darsko društvo za Slovence na Koroškem v Celovcu v proslavo 80letnice ranjkega voditelja koroških Slovencev msgr. Andreja Einspielerja in za naš narod prezasluznega slovenskega škofa Antona Martina Slomška v sredo dne 24. oktobra t. l. v veliki dvorani pivovarne „Massgarten“. Začetek ob 7. uri zvečer. Spored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Hrab. Volarič: „Novinci“, moški zbor. 3. J. Hudovernik: „Naša zvezda“, moški zbor z baritonovim samospevom. 4. Prolog, govori gospod stud. iur. Davorin Zwitter. 5. J. Bartl: „Venec narodnih, vojaških pesmi“, udarjajo tamburaši. 6. Dr. Gust. Ipavec: „Oblačku“, četverospjev. 7. Slavnostni govor. 8. Ant. Nedved a) „Ljubici“, besede Levstikove; b) „Pogled v nedolžno oko“, besede S. Gregorčičeve; samospjeva s spremljevanjem glasovira, poje gospa Ljudmila Lendovšekova. 9. * * * „Trije nosovi“, šaljivi prizor. 10. Ant. Hajdrih: „Hrcegovska“, moški zbor s četverospjevom. 11. Dr. Benj. Ipavec Bartl: „Domovini“, udarja tamburaški zbor. 12. Ant. Hajdrih: „Sirota“, moški zbor z altovim samospevom. poje gospa Ljudmila Lendovšekova. 13. F. S. Vilhar: „Slovenec i Hrvat“, moški zbor. 14. * * * „Žabja kantata“, komičen pevski prizor s spremljevanjem glasovira. Pevski in godbeni del programa izvršujeta iz posebne prijaznosti slavni moški in tamburaški zbor pevskega društva „Lira“ iz Kamnika. Vhod v dvorano bode dovoljen le proti izkazu vstopnic, katere se bodo dobivale od 20. vinotoka naprej pri odboru društva in zadnji dan popoldne na shodu zaupnih mož v „Mass-ovi“ pivovarni K tej besedi vabi vse zavedne Slovence in Slovenke najljudnejše slavnostni odbor.

(Socijalistična društva železnice) so na slovenskih tleh tale: V Mariboru, Mühlgasse 23 se shajajo vsak ponedeljek in četrtek ob 7. v Fleischerjevi gostilni; posebej imajo še službujoči pri južni železnici svoje shajališče v tem mestu (Magdalensko predmestje „pri jelenu“ vsako soboto); v Ljubljani (Svetega Petra Cesta 74 vsako soboto ob 7.); v Divači (Mohorčičeva restavracija, vsako drugo soboto); v Trstu (vsak četrtek ob 8. zvečer Via Tivernella v „Cantina Istriana“). Društva imajo ime: „Fachverein der Verkehrsbediensteten Oesterreichs“. Središče svoje imajo na Dunaju XII., Dammgasse 8. Vseh skupaj je 26. Poleg teh društev imajo še službujoči pri državnih železnicah 10 podružnic in glavno društvo pri avstr. priv. družbi drž. žel. 6 podružnic, pri severni železnici 6 podružnic z glavnim društvom, pri južni 2 podružnici, pri severno-zapadni 1 podružnico. — Lepa je ta organizacija; samo to je žalostno, da je izvedena po socij. demokratičnih načelih. Nasprotniki krščanske ideje se torej pridno gibljejo. In mi?

Narodno gospodarstvo.

Reiffeisnove blagajne.

Naši sosede Korošci ponašajo se mej slovenskimi pokrajinami s primeroma največ posojilnicami kajti od l. 1886. zasnovalo se je 17 po največ v kmečkih občinah delujočih denarnih zavodov, kojih skupni lanski promet znašal je krog 1½ milijon goldinarjev. Dne 3. t. m. imele so te gosojilnice v Celovcu mnogobrojno obiskano zborovanje, kjer se sklepalo o marsičem koristnem za bodoči razvoj teh tako za Slovence potrebnih gospodarskih zavodov, ker le tamkaj, kjer si narod sam pomaga, sam gospodari s svojim imetjem, upati je na boljso njegovo bodočnost. Tudi Spodnje Štajersko broji že lepo število posojilnic, v zadnjem času pak pričelo se je tudi pri nas kaj živahno gibanje na polju samopomoči.

Koliko tisoč in tisoč gld. potuje vsako leto v tuje dežele iz naših pokrajin, koliko tisoč in tisoč v znoju slovenskega poljedelca in obrtnika trdo prisluženih goldinarjev roma v žep onih ljudij, kojim je denar pojem življenja, koji klečijo v prahu pred

zlatim malikom ter nimajo najmanjšega čuta za budo svojega lastnega brata.

Razveselimo se zato vselej, kadar nam dohajajo vesti o osnovah novih posojilnic in hranilnic na slovenski zemlji. Izvestno nas pak navdaje največje veselje, ko se širijo prekornisti denarni zavodi tudi po kmečkih občinah, koji bodejo izvestno ne malo pripomogli v to, da postane naš kmet rešen ne samo tujih mogotcev in njihovih zavodov, temveč tudi rodnih in brezsrčnih liberalnih oderuhov.

Pred kratkim še-le smo poročali o osnovi hranilnice in posojilnice v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Trnovska posojilnica posluje komaj 14 dnij pa že šteje nad 60 članov, samih posestnikov, izmed katerih išče rešitve več kot 2 tretjini in skoraj brez izjeme se bode vsem pomagalo, inče bi bili izgubljeni. — to ni fraza; pogledimo si kaj je našla trnovska posojilnica:

Posestniki večinoma zadolženi do ene četrtinke vrednosti posestva plačujejo obresti 10, 12 — celo 18%, in to je s kapitalom vred intabulirano.

Vrh te popolne sigurnosti na posestvu, jemljejo si ti dobrotniki še razne dobrote od svojih dolžnikov in morajo jim biti pri raznih prilikah, volitvah itd. poslužni. In na to inteligenco računajo takozvani napredni za kmetstvo tako vneti narodnjaki.

Posojilnica trnovska pa daje kredite na hipoteke proti 4¼% obresti in vže sedaj jih je rešila kakih 30 iz teh ljubeznjivih klešč.

Pri nekem posestniku našla je posojilnica intabulirano samo 5% obresti, no reče se dolžniku, to je vender en slučaj poštenosti — ja, ja, gospod pravi kmetič, seveda pa moram posebej plačevati še 6% obresti in dati kositi lepo senošet. — Upajmo, da se bode še moglo rešiti mnogo posestev slovenskemu oratarju.

Danes nam je vže zopet beležiti veselo vest, da tudi v Horjulu osnujejo hranilnico in posojilnico po Reiffeisnovi zistemi, ki bode takoj jela delovati, ko bode sodno vpisana. V načelstvo so voljeni sami vrli, pošteni in zavedni posestniki, v nadzorništvo pa ondotna prečastna gospoda župnik in kapelan.

Največ zaslug zadobil si je pri snovanju, posojilnice ondotni posestniki, g. Stanonik, ki se ni bal ni troškov, ni potov, ni ugovarjanj in želiti bi bilo, da bi se pač še mnogo enacih poštenih slovenskih krščanskih mož našlo širem naše domovine, ki bi skrbeli nesebično za prid svojih bližnjih.

Bog daj, da bi kmalu imeli zopet poročati tako vest!

Po navodilih gosp. dr. Šusteršiča posluje trnovska in bode tudi poslovala horjulska posojilnica, za katero je pripravil vse potrebno in tako bode posvestil svoje moči v prid kmetskemu stanu na Kranjskem tudi v prihodnje, zatoraj priporočamo, da pač vsaka večja občina ali fara ustanovi posojilnico. Po našem mnenju ste ti dve posojilnici pri nas prvi, ki sta v vsakem oziru popolnoma po Reiffeisnovim sistemu.

Telegrami.

Državni zbor.

Dunaj, 16. oktobra. Zbornici poslancev predloženi proračun za 1895 l. izkazuje skupne potrebščine 636,527.870 gld. in skupnega pokritja 638,985.517 gld., torej prebitka 2,457.707 gld., za 134.688 gld. več nego prejšnja leta. Skupna potrebščina je za 16,596.867 gld. višja, nego je letošnje leto, ker je več potrebno za deželno brambo, bogočastje, pouk, finance in trgovino. Večja potrebščina vseh posrednih izdaj znaša 1,415.867 gld., večje potrebščine trgovinskega resorta 7,238,670 gld., v čemer so obsežene višje potrebščine za državni dolg, pošte, telegrafe, državne železnice in investicije. Pokritje je za 16,731.555 gld. višje nego 1894 leta. Od tega pride na neposredne davke 1,183.000 gld., na carine 1,920.103 gld., na vse posredne davke 5,071.765, trgovski resort 9,214.640 gld., mej tem rednih vršenih dohodkov državnih železnic 5,231.850 gld. V državnem proračunu je postavka za osnovo spodnje gimnazije z nemškoslvenskim učnim jezikom v Celju.

Dunaj, 16. oktobra. Finančni minister je predložil zbornici poslancev državni proračun naglašal, da že more danes naznanjati iz zaključka, da prebitek za 1893 leto znaša 29½ milijonov goldinarjev. (Živahno

odobravanje.) Ta prebitek se pa za 6 milijonov s tem zmanjša, ker so se denarji v blagajnici proračunili na novo relacijo. Pravega prebitka je torej 23 1/2 milijona goldinarjev. Neposredni davki so 1893 donesli 3.260.852 gld., in indirektni 24.651.363 gl. več, nego je bilo proračunjeno. Ker je bilo v blagajnicah koncem decembra 1893 leta veliko, to je 208 milijonov goldinarjev, je vlada 1894 lahko poravnala izdatke, za katere v proračunu ni bilo preskrbljeno. Minister primerja množino denarja v blagajnicah 31. decembra 1893 z množino dne 31. decembra 1892, 208 milijonov s 177 milijoni koncem 1892. leta, kar je omogočilo poravnavo izrednih izdatkov, ne da bi se bilo iskalo kako drugo pokritje. Mej temi izrednimi troški je bilo 1.315.000 gld. za podpore prebivalcev, oškodovanih po raznih uimih, potem tretji obrok 3.026.730 gld. za zvezne tolarje, prevzete od Nemčije, 5.400.000 gld. za zamenjavo drobiža, za kar se je pa seveda izdalo za 2.667.177 gld. niklastega drobiža.

Dunaj, 16. oktobra. Včeraj so bili v vseh dunajskih okrajih močno obiskani shodi delavcev, na katerih so se sklenile resolucije za občno volilno pravico.

Praga, 15. oktobra. Včeraj je bil v Smihovu poboj in so jednega policista močno pretepli. Nova policija na konjih je prvokrat ta dan delala mir. Štiri kolovodje so zaprli.

Brno, 16. oktobra. Včeraj je tukaj bila demonstracija delavcev za občno volilno pravico. Po mestu je šel velik sprevod delavcev kličoč: „Živela občna volilna pravica!“ Kacih posebnih neredov ni bilo.

Budimpešta, 16. oktobra. Pravni odsek zbornice poslancev je sprejel premembe, katere je sklenila gospodska zbornica na zakonu o verski vzgoji otrok iz mešanih zakonov.

Kamen, 15. oktobra. V rudniku Monopol je vsled neke eksplozije ubitih pet delavcev.

Sibinj, 16. oktobra. General pl. Galgoczky je šel danes v Sinajo, da se predstavi rumunskemu kralju kot vojaški poveljnik za Sedmograško.

Sredec, 16. oktobra. Minister Tončev je dal formalno demisijo. Minister Gešov bode začasno vodil trgovinsko ministerstvo.

Cetinje, 16. oktobra. Oporeka se novica, da bi v nekaterih krajih v Črni gori bila lakota. Letošnji pridelek zadostuje potrebam.

Pariz, 16. oktobra. Šest španskih borilcev z biki, kateri so se udeležili borenja z biki v Niemesu, je dobilo povelje, da ostavijo Francijo. Borenje z biki je bilo proti volji vlade.

Rim, 16. oktobra. V kratkem bode dvoje pesvetovanje pod predsedstvom papeževim o sredstvih, s katerimi bi bilo mogoče vzhodne cerkve zjediniti s katoliško cerkvijo. Od petih armenskih katoliških patrijarhov se teh posvetovanj vdeležita melhitski patrijarh Jussuf in sirskokatoliški patrijarh Behman. Prvo posvetovanje bode že drugi teden.

Bruselj, 15. oktobra. Do polnoči je tukaj oddanih 37.666 liberalnih, 45.868 katoliških in 28.878 socialističnih glasov. Pri ožji volitvi bode voljenih v Bruselju 18 katoliških poslancev, če se ne sporazumijo socialisti z liberalci za liberalne kandidate. Zmerni liberalci so zgubili 31 zborničnih mandatov, katoliki pa 7, 5 na liberalce, 2 na socialiste. Ker je mnogo ožjih volitev, se razmere še kaj premené. — Po dosedanjih volilnih izidih soditi, se razmerje mej strankami v senatu dosti ne spremeni, ker socialisti niso postavili svojih kandidatov. V Bruselju pri volitvah za senat zmagajo liberalci.

Peterburg, 15. oktobra. Ravnatelj pisarne ministerstva vnanjih stvari je odpotoval v Livadijo.

Peterburg, 16. oktobra. Car je v petek vsprejel v Livadiji veleposlanika Neli-dova.

St. Mandé, 15. oktobra. Na nekem tukaj prirejenem banketu radikalnega odbora je Goblet hudo napadal vlado, ki se opira na pridruženice, ne pa na prave republikance. Pozivljal je vse demokrate, da se zjedinijo proti vladi.

Lima, 15. oktobra. Vladne čete so pri Huarezu nateple vstajnike in jih pognale v beg. 20 je mrtvih in 40 ranjenih. Priplenili so več streliva in živeža.

Tientsin, 15. oktobra. Kitajci dosedaj še niso prosili za mir.

Shanghai, 15. oktobra. Poročila o vstaji se potrjujejo. Vstaši so dobro oboroženi. Dva mandarina so ubili. Oblastva se brez vspeha trudijo, da zatro vstanek. Boje se, da vstaši gredo na Vu-Čang, katerega posadka se je odposlala na morske obale.

Simla, 16. oktobra. Potrjuje se, da je afganistanski emir resno zbolel.

Listnica vredništva:

G. Iv. K. K.: Poslano pride kmalu na vrsto. Priporočamo se tudi zanaprej.

60.000 gld. znaša glavni dobiček levovskih srečk, kateri se s samo 10% odtegljem v gotovini izplača. Opozorjamo naše častite čitatelje, da je žrebanje dne 16. oktobra.

Umrli so:

V bolnišnici:

11. oktobra. Jožef Fajdig, gostač, 44 let, jetika.

Tujci.

14. oktobra.

☞ Pri **Maliču**: pl. Kreutzbruck, Ollrich, Wellenheim, Aichholzer, Reiter, Reinhart, Kreidl, Jellinek, Glas z Dunaja. — Kiffer, Weissner iz Brna. — Grossmann iz Ilmenau-a. — Kossar in Tomšič iz Celja. — Ossinig in Hilber iz Gradaca.

Pri **Stonu**: Camerini, Schadelook, Martera, Bubak, Koch iz Trsta. — Budiseli, Šverljuga s Fužin. — Baron iz Gradaca. — Karess iz Brna. — Münzer iz Prage. — Knapp z Dunaja. — Steiner iz Požege. — Troyer z Reke. — Margheri iz Novoga Mesta. — Stern iz Zagreba. — Šupan iz Celoveca. — Grebenz iz Vel. Lašič. — Haring iz Ptuj.

Pri **bavarskem dvoru**: Fink in Krakar iz Nove Loke. — Mininasi, Michitsch iz Kočevja. — Ferjančič, Uršič iz Goč.

Pri **južnem kolodvoru**: Plemenita Pichs iz Gradaca. — Majaron iz Borovnice. — Stritof iz Starega Trga. — Rosther s Krškega. — Jablanow iz Opave. — Zorko iz Novoga Mesta.

Pri **avstrijskem caru**: Krassnig iz Trsta. — Zavadnik iz Žužemberka. — Wigle iz Beljaka.

Vremenske sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
		zrakomera v mm	termomera po Celsiusu			
7. u. jut.		729.5	5.6	sl. vzh.	dež	54.00
15. u. pop.		727.7	6.2	zm. szap.	"	dež
9. u. zveč.		737.2	1.4	zm. svzh.	sneg	sneg

Srednja temperatura 5.4° za 6.2° pod normalom.

Dekle v najboljših letih

dovršivše vse nižje dekliške šole, večje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ter izurjeno v dekliških ročnih delih, šivanju itd. **želi priti v kako pošteno družino k dvema odraslenima otrokoma, tudi v prodajnico ali trafiko.** — Ponudbo sprejema iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“. 549 1-1

Žrebanje danes zvečer.

Glavni dobitki **60.000, 10.000, 5000 gld.**
v gotovini le z 10% odbitka.

Levovske srečke à 1 gld. priporoča

„**MERCUR**“ menjalnična delniška družba
309 3 na Dunaju, Wollzeile 10. 418 34

Leopold Tratnik

prej **M. Schreiner,**

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebrni in poniklja po najnižji ceni. 311 26-21

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna,
davka in fatiranja prosta,
sposobna za kavcije,

sosebno za vlaganje častniških ženitvenih kavcij; razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253:33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod
v Ljubljani. 295 40

Dunajska borza.

Dne 16. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 10 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 65 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98 " 05 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 10 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 70 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1033 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	371 " 25 "
London vista	124 " 15 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 95 "
20 mark	12 " 18 "
20 frankov (napoleonov)	9 " 88 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 89 "

Dne 15. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 80 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " — "
Dunavske vranavne srečke 5%	127 " 75 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	— " — "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Priporitotne obveznice državne železnice	220 " — "
" južne železnice 3%	164 " 15 "
" južne železnice 5%	128 " 75 "
" dolenskih železnic 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	72 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	169 " — "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. 3365	— " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	478 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	104 " 75 "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	73 " — "
Montanska družba avstr. plan.	83 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172 " — "
Papirnih rubljev 100	133 " 37 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„**MERCUR**“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvari, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svati za dosege kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnic.